

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 9C/27/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112228214
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2014:4112228214.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľa: Štátny fond rozvoja bývania, IČO: 31 749 542, Lamačská cesta 8, 833 04 Bratislava, zast. JUDr. Jozef Bolješik, advokát, Radlinského 50, 921 01 Piešťany, proti odporcom: 1. F. D. E., nar. XX.X.XXXX, Z. XXXX, XXX XX Nitra, zast. Mgr. Štefan Slováčik, advokát, Farská 34, 94901, Nitra, 2. D. P. E., nar. XX.X.XXXX, E. XXX/X, XXX XX Z. O. , t.č. bytom Z., B. XX, o zaplatenie sumy 7.420,81 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa v 1. rade a odporca v 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 8.821,08 € s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 7.420,81 € od 4.7.2012 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd zaviazal odporcov spoločne a nerozdielne zaplatiť mu sumu 7.420,81 € s úrokmi vo výške 598,36 € ku dňu 3.7.2012, úroky z omeškania a zmluvnú pokutu vo výške 801,91 € a náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že s odporcami uzatvoril dňa 28.9.2000 zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 4032792000 uzavretú v zmysle zákona č. 124/1996 Z.z. O štátnom fonde rozvoja bývania na základe ktorej im poskytol podporu vo výške 11.617,80 €, ktorú sa zaviazali splácať pri úrokovej sadzbe 4,4 % vo forme splátok po 72,89 € pri počte 239 splátok s počiatkom splácania v trvaní 3 mesiace od uzavretia zmluvy. Pri kontrole finančných zostáv bolo zistené, že odporcovia sú ku dňu 3.7.2012 v omeškaní so splácaním úveru a to ohľadne istiny vo výške 7.420,81 € a úrokov vo výške 598,36 €. Ďalej v návrhu uviedol, že podľa čl. VIII., ods. 8.4, 8.5, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť a má nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % z celej dlžnej sumy t.j. súčtu zostatku a úroku.

Právny zástupca navrhovateľa žiadal návrhu vyhovieť z dôvodu, že k zosplatneniu úveru došlo titulom odstúpenia od zmluvy dňom 30.4.2012. ďalej uviedol, že nehnuteľnosť nebola zaťažená záložným právom, pohľadávka nebola uspokojená a nedošlo k speňažovaniu nehnuteľnosti a i keď bol vypracovaný dodatok ohľadne zmeny dlžníkov, ktorý bol aj zaslaný odporcovi v 2. rade, ten ho vrátil s nesúhlasom. Poukázal na ďalšie konanie vedené pod sp.zn. 18C/155/2013, ktorého predmetom je iná zmluva s obsahom poskytnutého úveru vo výške 10.022,05 € zo dňa 28.9.2000, pri ktorom nebolo zaplatených 5 splátok. Ďalej uviedol, že predmetný úver mal byť uhradený dňa 15.12.2020, avšak posledná splátka bola uhradená dňa 13.12.2011 a predmetom konania je celý zostatok úveru, teda zostávajúce splátky, ktoré mali odporcovia splácať od 13.12.2011 až do úplného zosplatnenia.

Právny zástupca odporkyne v 1. rade žiadal návrh zamietnuť, nakoľko odporkyňa žije dlhodobo v Nórsku a výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, na ktorú bol poskytnutý úver sa stal odporca v 2. rade v dôsledku

čoho žiadala navrhovateľa o vyhotovenie zostatku k zmluve súvisiaceho so zmenou dlžníka, k čomu dostala aj prísľub, avšak k zmene nedošlo, neobdržala výzvy ani upomienky a odporkyňa predpokladala, že úver bude splácať odporca v 2. rade, s ktorým uzavrela aj kúpnu zmluvu, ďalej uviedol, že s odporcom v 2. rade uzatvorila odporkyňa v 1. rade ústnu dohodu, že preberie na seba záväzky v súvislosti s vysporiadaním BSM a nevedel sa vyjadriť, či medzi odporcami došlo k uzavretiu dohody o vysporiadaní BSM, avšak k dohode o vysporiadaní zo dňa 26.5.1997 nebol predmetom dohody tento úver a nemá k dispozícii dohodu, z ktorej by vyplývalo majetkové vysporiadanie odporcov.

Odporca v 2. rade sa na pojednávanie nedostavil, predvolanie mal doručené, neúčast' ospravedlnil z dôvodu pobytu mimo územia SR a preto súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v jeho neprítomnosti.

Súd okrem výsluchu právnych zástupcov účastníkov konania doplnil dokazovanie oboznámením sa so spismi: 18C/155/2013 a z neho spis 17C/68/1997, spis sp.zn. 25C/160/2004, s oznámením, so zmluvou o poskytnutí podpory, s výzvou na doručenie potvrdenia o trvaní zabezpečenia úveru, s kúpnu zmluvou, s opravou kúpnej zmluvy, so žiadosťou o zmene dlžníka, s históriou pohybov na účte a dospel k tomuto skutkovému a právnomu záveru:

Odporcovia v 1. a v 2. rade uzatvorili s navrhovateľom dňa 28.9.2000 zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 403/279/2000 podľa ustanovení zákona č. 124/1996 Z.z. o štátnom fonde rozvoja bývania na základe ktorej zmluvy im bol poskytnutý úver vo výške 350.000,- Sk (11.617,87 €) s lehotou splatnosti 20 rokov pri úrokovej sadzbe 4,4 % s počtom splátok 239 po 2.196,- Sk (72,89 € s počiatkom splácania 3 mesiace o uzavretí zmluvy s tým, že plynutie času začína od 1. dňa nasledujúceho mesiaca po podpísaní zmluvy. Podľa čl. III bod 3.1 čerpanie podpory môže žiadateľ realizovať len na účel, na ktorý bola podpora poskytnutá s tým, že účelom podpory podľa čl. 1 bola prístavba a nadstavba rodinného domu Zobor, na ktorú bolo vydané stavebné povolenie 5.1.1999 a na tento účel bola poskytnutá podpora z prostriedkov ŠFRB. Z rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 17C/68/1997 - 13 zo dňa 29.4.1997 súd zistil, že bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov t.j. odporcov v 1. a v 2. rade z dôvodu vykonávania podnikateľskej činnosti odporkyne v 1. rade. Z histórie pohybov na účte súd zistil, že posledná úhrada bola vykonaná dňa 13.12.2011 v sume 50,- € a žalovaná istina vo výške 7.420,81 € predstavuje nezaplatené splátky z poskytnutej výšky úveru od 14.12.2011 až do úplného dohodnutého konca splácania t.j. do 15.12.2020 (zvyšok dlhu), nesplatený zmluvný úrok vo výške 598,36 €, ktorý bol dohodnutý vo výške 4,4 % z poskytnutej sumy ku dňu odstúpenia od zmluvy t.j. ku dňu 30.4.2012 a zmluvná pokuta vo výške 10 % zo súčtu žalovanej istiny a zmluvných úrokov vo výške 801,91 €, ktorá bola dohodnutá v článku VIII. bod 8.5, podľa ktorého sa zmluvné strany dohodli, že v prípade naplnenia bodu 8.4 je dlžník povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z celej dlžnej sumy v termíne do 30-tich dní od doručenia výzvy dlžníkovi a podľa bodu 8.4, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaní splátok od zmluvy odstúpiť. Podľa čl. VIII bod 8.7 sa zmluvné strany dohodli, že dlžník môže previesť vlastnícke právo na tretie osoby v prvej skupine blízkych osôb len s výlučným písomným súhlasom fondu. Z kúpnej zmluvy predloženej odporkyňou v 1. rade uzavretej dňa 5.5.2004 súd zistil, že odporcovia uzatvorili kúpnu zmluvu, na základe ktorej odporkyňa v 1. rade ako predávajúca a spoluvlastníčka nehnuteľnosti v podiele 1/3-ina k celku, previedla svoj podiel na odporcu v 2. rade ako kupujúceho, za čo sa jej zaviazal zaplatiť kúpnu cenu vo výške 1.445.000,- Sk. Odporkyňa v 1. rade žiadosťou zo dňa 21.12.2006 zaslala navrhovateľovi žiadosť o zmenu v osobe dlžníka z dôvodu, že kúpnu zmluvu previedla svoj podiel na odporcu v 1. rade, taktiež zaslala rozsudok o rozvoze manželstva z roku 2004.

Manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom OS Nitra č.k. 25C/160/2004-73 zo dňa 14.9.2004 právoplatné dňa 28.10.2004 s tým, že uzavretie manželstva medzi účastníkmi bolo dňom 1.9.1984. Predmetný úver nepatril do BSM účastníkov konania, pretože ich bezpodielové spoluvlastníctvo bolo zrušené v roku 1997 a zmluvu o poskytnutí podpory - úveru uzatvorili síce za trvania manželstva v roku 2000, avšak nešlo o záväzok patriaci do BSM manželov. K zosplateniu úveru z titulu odstúpenia došlo dňa 30.4.2012 podľa vyjadrenia právneho zástupcu navrhovateľa. Podľa čl. VI. predmetnej zmluvy písm. f) je dlžník povinný oznámiť všetky rozhodujúce zmeny týkajúce sa osobného stavu, zmeny bydliska, údaje ručiteľov, zmena stavebného povolenia bez zbytočného odkladu.

Podľa § 8 ods. 1 zák. č. 124/1996 Z.z. (účinného v čase uzavretia zmluvy) druhy podpory sú:

- a) úver,
- b) nenávratný príspevok,

c) úhrada časti úroku zo stavebného úveru poskytnutého bankou podľa osobitného predpisu.

Podľa § 11 ods. 1 cit. zákona žiadateľ predkladá písomnú žiadosť fondu prostredníctvom okresného úradu príslušného podľa miesta stavby alebo jej umiestnenia, ktorý do 14 dní odo dňa jej podania overí úplnosť náležitostí žiadosti, ktorými sú najmä

- a) identifikačné údaje žiadateľa,
- b) účel, druh a návrh výšky podpory,
- c) údaje o stavbe,
- d) preukázanie finančného krytia obstarávacej ceny [§ 10 ods. 1 písm. a)],
- e) preukázanie schopnosti platenia splátok a úrokov z požadovaného úveru [§ 10 ods. 1 písm.b)],
- f) návrh na zabezpečenie záväzkov,

Podľa § 11 ods. 2 cit. zákona v žiadosti podľa odseku 1 je žiadateľ povinný oznámiť okresnému úradu, či je vlastníkom alebo nájomcom bytu alebo rodinného domu, alebo bytového domu na území Slovenskej republiky, a poskytnúť aj ďalšie informácie, o ktoré je požiadaný na účely rozhodnutia o jeho žiadosti.

Podľa § 12 ods. 1 zák. č. 124/1996 Z.z. (účinného v čase uzavretia zmluvy) o Štátnom fonde rozvoja bývania na základe rozhodnutia podľa § 11 ods. 9 uzavrie fond so žiadateľom zmluvu.

Podľa § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy:

- a) medzi zakladateľmi obchodných spoločností, medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou, ako aj medzi spoločníkmi navzájom, pokiaľ ide o vzťahy týkajúce sa účasti na spoločnosti, ako aj vzťahy zo zmlúv, ktorými sa prevádza podiel spoločníka,
- b) medzi zakladateľmi družstva a medzi členom a družstvom, pokiaľ vyplývajú z členského vzťahu v družstve, ako aj zo zmlúv o prevode členských práv a povinností,
- c) z burzových obchodov a ich sprostredkovania (§ 642) a ďalej z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov,
- d) zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716),
- e) z bankovej záruky (§ 313), z cestovného šeku (§ 720) a sľubu odškodnenia (§ 725).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ObZ) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 ObZ od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, (OZ) ak ide o omeškanie splnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úroku z omeškania a poplatok z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. v znení účinnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 544 ods. 1 Obč. zák. (OZ) ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 544 ods. 3 OZ ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Nepochybne v zmysle § 11 ods. 1 zák. č. 124/1996 Z. z. <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=648560&FragmentId2=648573>> manžel žalovanej bol v postavení žiadateľa o poskytnutie podpory na rekonštrukciu rodinného domu a takto bol aj označený v záhlaví zmluvy o úvere a svojím podpisom (overený notárom) prejavil vôľu smerujúcu k vzniku právneho úkonu a zároveň niest' právne následky vyvolané týmto úkonom a vrátiť poskytnutý úver v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok.

Súd mal za preukázané, že došlo k poskytnutiu dojednaného úveru v sume 350 000,- Sk v prospech žiadateľov, t.j. odporcov v 1. a 2. rade, ktorí v čase žiadosti o úver boli spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, ktorá skutočnosť vyplýva aj zo žiadosti odporkyne v 1. rade zo dňa 21.12.2006.

Odporcovia ako solidárni dlžníci prestali splácať poskytnutý úver navrhovateľom, ktorý podľa čl. IV od zmluvy odstúpil a žalovaná suma predstavovala zostatok nesplatenej istiny od 14.12.2011 do 15.12.2020 vo výške 7.420,81 € ako aj zmluvný úrok, ktorý bol vyčíslený ku dňu odstúpenia t.j. k 30.4.2012 vo výške 4,4 % z nesplatennej istiny vo výške 598,36 € a taktiež bol dôvodný nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty 10 % zo súčtu žalovanej istiny, ktorá bola zmluvne dojednaná podľa čl. VIII. ods. 8.5 zmluvy, pričom táto zmluvná pokuta je podľa názoru súdu primeraná. Argumentácia a obrana odporkyne v 1. rade súvisiaca s prevodom spoluvlastníckeho podielu na odporcu v 2. rade je v tomto prípade právne irelevantná, pretože nedošlo k zmene v osobe dlžníkov, ktorá zmena bola možná iba so súhlasom veriteľa, tak ako to vyplýva z čl. VIII. predmetnej zmluvy ako aj z čl. IV. bod 4.8., pričom tento záväzok účastníkov nepatrí medzi záväzky bývalých manželov, pretože odporcovia mali zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo ešte pred uzavretím tejto zmluvy v roku 1997 a teda vystupovali ako solidárni dlžníci úveru, z ktorého sú teda zaviazaní spoločne a nerozdielne. S poukazom na ustanovenia § 497, § 502 ods. 1 prvá veta, cez ust. § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=422760&FragmentId2=422760>> v § 544 ods. 1 <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3978212&FragmentId2=3978212>> a 2 Občianskeho zákonníka <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3978213&FragmentId2=3978213>> dospel súd k záveru, že bolo dôvodné návrhu vyhovieť v plnom rozsahu. V konaní bolo preukázané, že dlžníci si svoj spoločný záväzok splatiť úver v zmysle článku IV zmluvy nesplnili, a preto navrhovateľovi ako veriteľovi vzniklo právo požadovať plnenie a dohodnuté sankcie od ktoréhokoľvek z nich podľa čl. VIII zmluvy, nakoľko sa stali solidárnymi dlžníkmi predmetného záväzku. Uplatnená výška pohľadávky nebola medzi účastníkmi sporná. Súd zároveň poukazuje na rozsudok NS SR 5Obdo/19/2009 v obdobnej právnej veci.

Na základe uvedeného súd predmetnému návrhu v plnom rozsahu vyhovel.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 151 ods. 3 OSP tak, že o nich bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
 - f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.